

NOVELLAPÁLYÁZAT

Kapecz Zsuzsa

AZ ANGYALOK MÁR A VÁROSBAN VANNAK

Munka nélkül voltam, egy parkba vettem magam, ahol álmosan figyeltem a zöld szín játékát a gyepen és a fákon. Nem először történt, hogy kiadósan volt ráérő időm, és egy cseppet sem éreztem lelkifurdalást, hogy ez a szépnak induló nyári délelőtt majd így telik el, kihasználatlanul, Pasarét és Hűvösvölgy határában, a dús levelű gesztenyefákkal beültetett játszótér egyik félreeső padján.

Éppen csak belekezdünk a nyárba, közeledett az iskolaszünet, a gyerekek kóstolgatták a szabadságot, féktelen örömmel és mohósággal kergették egymást a gondozatlan, kesze-kusza ágú bokrok között. Az ivókút talpazatánál a víz hosszú, kanyargós vonalú mélyedést vájt a kavicsba, feláztatta a földet és a betonvályú körül széthordott homokot, az eldobált uzsonnás zacskók és tarka csokoládépapírok foszlányait. Két iskolaköpenyes kisfiú tapicskolt a fel-felfröccsenő sárban, a nyúlánkabb, akinek a legújabb divat szerint felemásan nyírták meg a haját, előbb incselkedve, aztán egyre durvábban taszigálni kezdte a barátját, amíg a tréfa vad dobálózássá fajult. Vártam egy darabig arra, hogy a közelben lebzselő szülők közül valaki majd közbeavatkozik, és észre téríti a tomboló kölyköket, de mindegyikük közönyösen olvasta tovább az újságját, vagy nekivetközött, és napozott valamelyik rozoga támlájú padon; nem volt szemük a látásra és fülük a hallásra, ahogy az már ilyenkor lenni szokott.

A játék, amint sejteni lehetett, sírással végződött, a kisebbik fiú a veszteshez illő lassú poroszkálással eltűnt a labdapálya kerítése mögött. Hirtelen minden olyan nehézkesnek érződött, mint ennek az elzavart gyerekeknek a mozgása. Felálltam, a szemem dörzsölgettem, hogy elhagyjon végre az erőszakosan rám telepedő álomosság, a hónom alá vettem a rajzmappámat, és elindultam haza.

– Na, elfogadták? – kérdezte anyám, ahogy benyitottam az ajtón. Az én elhordott, festékfoltos nadrágomban állt a konyhában, narancshéjat reszelt egy cukros vízzel telt edénybe.

– Nem – feleltem, és leraktam a mappát az ebédlőasztalra. Láttam, hogy anyám nyugdíjszelvénye és egy könyvtári felszólítás alól légipostai boríték csücske kandikált ki.

– Miért nem? – Anyám nem fordult felém, csak kérdező háta volt csupa vád, hogy megint elszalasztottam a lehetőséget.

– Másra gondoltak. Pasztellszínekre... azt mondták, hogy ez a fekete és vörös túl harsány. Nem tetszik majd a gyerekeknek.

– Akkor használják fel egy másik könyvnel. Annyi regény jelenik meg mostanában.

– Ez nem úgy megy, anya. Különben is mesefigurák.

– Élhetetlen vagy! – csattant fel anyám. Odébb tolt a reszelőt a konyhaasztalon, és a félig pucér narancsokat berakta a hűtőszekrénybe. – Mások felelősséggel...
– legyintett, és be sem fejezte a mondatot.

– Jonnek Annáék? – kérdeztem. A kandírozott gyümölcs volt a nővérem kedvenc édessége. Én ránézni sem bírtam.

Anyám leemelt egy öblös üvegtálat a polcra, és a fény felé tartotta.

– Ez jól sikerült – mormogta elégedetten. Aztán végre válaszolt. – A gyerekek itt alszanak ma éjjel.

Szó nélkül átvittem az ágyneműmet a szobájába. Luca, a nővérem agyonkényeztetett nagylánya csak az én összecukható tábori ágyneműre hajlandó aludni, mert ezt kalandosnak tartja. Idegesít, ahogy birtokba vette a gyapjútakarómat, az olvasólámpámat, a fal mentén sorakozó kockás párnáimat, nem szeretem ezt a dundi, puha húsú, szőke kislányt, nem szeretem, ahogy fehér ujjacskáival belemélyed az arckrém dobozomba, vagy végigpergeti egy-egy képeskönyvem lapjait. Nem akartam soha veszedelmet, inkább tűrtem, hogy hetente egyszer-kétszer legyőzötten hánykolódjak anyám széles plüssdíványának a csücskén, hogy aztán éjfél körül, mikor a nagyapától örökölt ingaóra elviselhetetlenül hosszan üt, és a falra vetődő árnyékok lila lángokként táncolnak az utcai lámpa fényétől, leköltözsem a süppedő perzsaszőnyegre.

Zuhanyozás közben két dolog jutott eszembe, a kaktusz és a légipostai levél. A kaktuszt az ágyam mellett tartottam a földön, egy befőttesüvegben, amelynek a peremén még ott díszlett a karácsonyi aranyzalag. Egészen kicsi volt, gömbölyű, és hosszú, finom tüskéi olyan csipkeszerű mintát mutattak, amikor fölé hajoltam, mintha egy hópehely kinagyított képét csodálná valaki. Apró fehér köveket szórt köré Bence, az unokaöcsém, és néhány elszáradt virágszirmot, én pedig pár szem csipkebogyót. Minden este megsimogattam a kaktusz fejét, a kisujjam éppen odafért arra a bolyhos, csillag formájú tisztásra, amelyet nem óvott elég figyelmesen a tüskéivel. Beszéltem is hozzá, és ha jókedvem volt, énekeltem, és az is előfordult olykor, hogy rápotyogtak a könnyeim. Semmiképpen sem akartam, hogy Luca kövérkés ujjai ott matassanak a befőttesüvegen, mialatt én a másik szobában kuporgok a szilvakék perzsaszőnyegen, ezért valahányszor fogkefével érkeztek látogatóba a gyerekek, a kaktuszt gyorsan átmentettem anyám éjjeliszekrényére.

Sebtében magamra csavartam egy törülközőt, és ahogy átszaladtam az ebédlőn, felkaptam az asztalról a leveletem, türelmetlenül feltéptem, és olvasni kezdtem. Megismertem már a címzés imbolygó betűiről, hogy ez Ernő írása, Ernőé, aki ugyanígy imbolygott Európa egyik városából a másikba, és hosszú ideig életjelt sem adott magáról.

– Mit ír? Küld valami pénzt? Legalább a tartozását megfizethetné... ha már a lakásból kitűrt... – Anyám odaállt mellém, és szemüveg nélkül, nehézkesen böngészte Ernő kusa sorait.

– Azt írja, hogy Muki néni kórházban van, látogassam meg.

Anyám arcán elmélyültek a ráncok.

– Nem vagy normális! Egyszerűen nem vagy normális! Lelép, itt hagy téged egy csomó adóssággal, és most majd ápolod az öregasszonyt? Talán jöjjön haza az anyjához.

– Nem tud. Végre kapott munkát.

Anyám mérgesen visszament a konyhába, én pedig hozzáláttam, hogy kinyomkodjak az orrom tövéből egy bosszantó kis pattanást. Hallottam, ahogy nyílik az előszobaajtó, és beviharzanak a gyerekek, boldog csatakiáltással, nem sokkal utána a nővérem lágy, kicsit nyávogó hangját és Öcsi bácsi vakkantászerű, rövid nevetését. Anna két éve élt együtt ezzel az ötven körüli, zűrzavaros előéletű férfival, aki, úgy tűnt, a nővérem mellett megállapodott.

A hangok puzmogássá halkultak, és tudtam, hogy most tárgyalják a leveletem. Na nem baj, gondoltam, igaz, hogy semmi közöttök ehhez, de nem haragszom, mert ma olyan szép nap van, mintha tényleg angyalok érkeztek volna a városba. Reggel megállított a lépcsőházban a szomszédunk, a bolond fényképész, és elmesélte, hogy előző nap a Blaha Lujza téren csinált egy tucat képet.

– Képzelve, drága – suttogta bizalmasan –, tisztán emlékszem néhány járókelőre, akiket lekattintottam, de amikor előhívtam a tekercest, nem voltak sehol... Nem hittem a szememnek! Tudja, ezek biztosan nem emberek, hanem asztrállények... angyalok! Maga találkozott már angyalokkal? Nem? Sajnálhatja!

És éppen ebben a pillanatban, amikor ez eszembe jutott, megcsúsztam a kövön, nekiütődtem a mosdókagyló szélének, és a kezemben tartott rubinköves fülbevalóm klik-klak, csengve-bongva eltűnt a lefolyóban. Álltam ott, mint Bálám számára, bámultam utána ostoba reménnyel, hogy talán csak képzelődöm, de hát ami nincs, az nincs többé. Kitorrt belőlem a nevetés.

A fürdőszobaajtó félig kinyílt, és egy sötétbarna fürtös fej jelent meg a nyílásban, aztán visszahúzódott, és kis gondolkodás után óvatosan újra előrenyomult.

– Gyere be, Kacor király – mondtam –, ha akarsz.

Rögtön ott termett mellettem, és átölelte a derekamat. Vékony gyerek volt, kilencéves korához képest nyúlánk, de azért izmos, és már májusban mindig csokoládébaránára sült. Olyan volt, mint én, sötét bőrű és sötét hajú; mi, a két napimádó, külön kasztot képeztünk a sok napszúrásos szőke között, egészen októberig.

– Vigyázz – fejtettem le magamról a kezét –, lerántod a törülközőt, és nem marad rajtam semmi.

– Dehogynem – kuncogott –, a tavasz!

– Nyár van, nem vetted észre? – Nem felelt, csak nevetett tovább, és megint odanyomta a derekamhoz a fejét. Ekkor nyitott be Öcsi bácsi, széles mosolyán láttam, hogy már megihatott néhány sört.

– Bence! – mondta kurtán, parancsolón.

Éreztem, hogy Bence összerезzen, s már azonnal kinn állt a folyosón, valamit motyogott magában. Öcsi bácsi rám csapta az ajtót, mielőtt egy szót szólhattam volna.

Igy telt az egész délután. Ocsi bácsi maga mellé állította a konyakosüveget, nevelt és fenyített, Bence egyre riadtabbá vált, egyre többször beszélt magában. A nővérem úgy viselkedett, mint aki semmit sem vesz észre, vidáman makaóztak hármasban, anyámmal és Lucával. Bezárkóztam a hűvös kisszobába, festeni, de éreztem, hogy nincs menekvés, előbb-utóbb sorra kerülök én is. Körülöttem két örült légy dongott, felajzottan kergették egymást, talán násztáncot jártak, és sehogy sem sikerült kihessegetni őket az ablakon. Odalenn, a téglatörmelékes udvaron, egy öregasszony téblábolt csattogó papucsban, és furcsa, sipákoló hangon hívogatta a macskáját, egy természetes, gonosz kandúrt:

– Filip! Filip! Gyere haza mamókához!

Úgy hat óra tájban kezdtünk vacsorázni, addigra már pattanásig feszültek az idegeim, és fáj a fejem. Láttam, hogy Bence felállította a padló réseibe a kis papírfigurákat, amiket festettem neki. Különösen szerette a fekete kalapos, lovaglócsizmás kapitányt, akinek a hosszú köpenye majdnem bokáig ért. Bence odaszaladt hozzám, és a fülembe súgta:

– Gyerünk, mondta a kapitány, és átmentünk a városon.

– Lovon?

– Nem. Elefántháton.

– Bence! Ül a helyedre! – hangzott a pattogó hang, és aztán rögtön engem célzott meg. – Hallom, visszadobták a munkádat.

– Aha. – Nem néztem rá, nem akartam látni a szemét, pedig még nem volt részeg. Jól bírta az italt.

– Meg hogy a múltkor is – az ujjával kocogtatta a borospoharat.

Ingerültté tett ez a halk, metsző hang, olyan volt, mint távoli apró sikolyok sorozata. Nem válaszoltam.

– A múltkor is? – nézett rám számonkérően.

– Aha.

Luca kárörömmel figyelt, és harmadszor vett a süteményből, a nővérem a narancslekvárt piszkálta, anyám hallgatott. Megmozdultam, hogy visszamenjek a kisszobába, de Öcsi bácsi előrehajolt a nyikorgó széken, és az arcomba szuszogott.

– Meddig akarsz az anyádon élösködni?

Odafordítottam a fejem. Vérekes volt a szeme, de a tekintete józan maradt, hideg, indulattalan. Egy darabig néztük egymást, de most sem feleltem. Akkor hátralökte a nehéz karosszéket, túlzott lendülettel, és a kapitány zizegve hasadt ketté alatta. Bence szája mozgott, de nem értettem, mit mormog.

– Kérdeztem valamit! – állt fel Öcsi bácsi.

Anyámat figyeltem, aki lesütötte a szemét. Megmozdult, de a nővérem a karjára tette a kezét, s így ültek velem szemben, némán, akárcsak egy tizenhét év előtti karácsonyi fényképen.

– A húgod egy ribanc! – a kemény hang most a nővéremhez fordult. – Behívja a kölyködet a fürdőbe, és ott tapogattatja magát!

Anna felkapta a fejét, Luca felvihogott. És most végre megértettem, mit dünnyög Bence, tiszta, csengő gyerekhangja egyszerre felívelt, úgy, mintha egy csillogó híd bukkanna elő a téli kodból:

– Seggfej.

Felnevettem, idegesen, de nem lett volna szabad. Szenttelenül és pontosan ütött Öcsi bácsi, felugrottam, de Bencét már nem tudtam elrántani. A nővérem sikoltozott, és ő mosta le a vért a fia arcáról. Később taxit hívott, letuszkolta Öcsi bácsit a lépcsőn, és elmentek. Visszavitettem a kaktuszt a szobámba, és odatettem Bence párnája mellé. Alig látszott valamennyi az arcából a vizes borogatás alatt. Azt a keveset, ami látszott, megsimogattam.

– Holnap rajzolok neked ufókat – mondtam. – Meg egy új kapitányt.

– Nem kell új! – tiltakozott, és rám nézett a hatalmas barna szemével. – A régit szeretem. – Aztán sokáig a mennyezetet bámulta, és láttam, hogy töpreng.

– Mire gondolsz? – kérdeztem.

– Muki nénire. Igaz, hogy meg fog halni? – kinyújtotta a kezét, és tétován belemarkolt a takaróba.

– Emlékszel még rá? – kérdeztem meglepetten. Nem válaszolt, csak nézett fáradtan maga elé.

– Olvass! – kérte, amikor felálltam, hogy kimenjek. Így hát a könyvért nyúltam, ami ott feküdt a padlón, az ágy mellett, találomra felütöttem, és halkán olvasni kezdtem:

– Kicsoda fogta össze a szelet az ő markába? Kicsoda kötötte a vizet az ő köntösébe? Ki állapította meg a földnek minden határit? Kicsoda ennek neve? Avagy kicsoda ennek fiának neve, ha tudod?